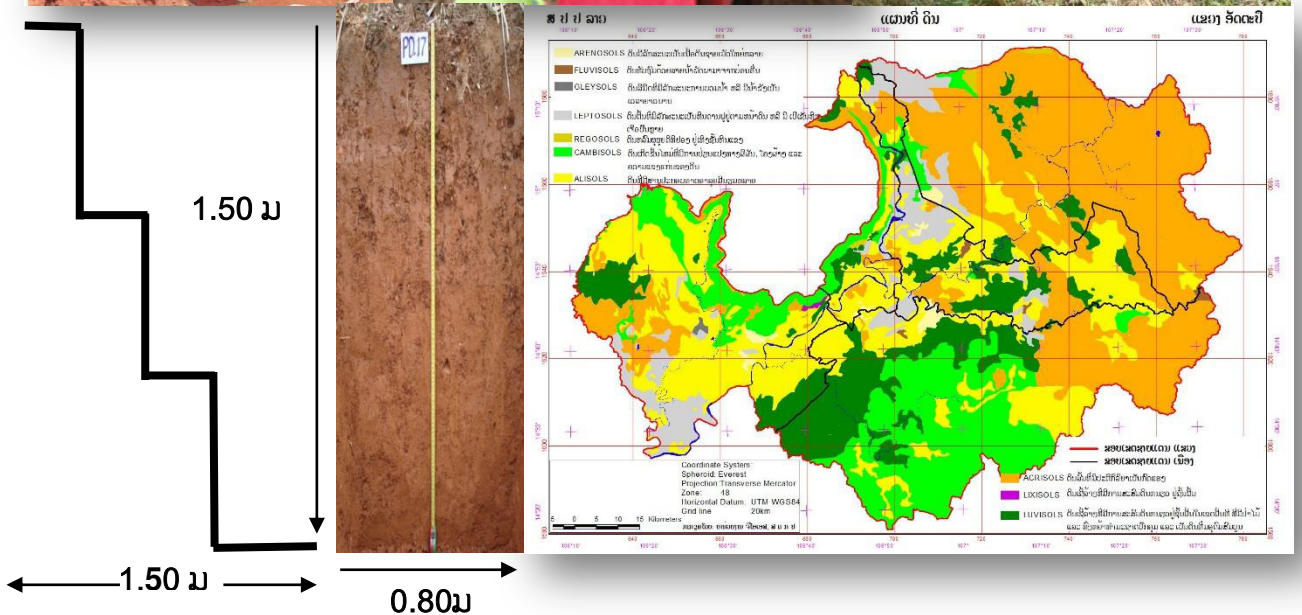

ຄູ່ມືປະຕິບັດການວາງແຜນນຳໃຊ້ທິດິນກະສິກຳແລະ ປ່າໄມ້ແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ຂັ້ນບ້ານ ແລະກຸ່ມບ້ານ

ຄູ່ມື

ການສຳຫຼວດ ແລະ ເກັບຕົວຢ່າງດິນ

ຄູ່ມືປະຕິບັດການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳແລະ ປ່າໄມ້ແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ຂັ້ນບ້ານ ແລະກຸ່ມບ້ານ

ຄູ່ມື ການສຳຫຼວດ ແລະ ເກັບຕົວຢ່າງດິນ

➤ ປະຫວັດຄວາມເປັນມາຂອງການສຳຫຼວດດິນ

ວຽກງານການສຳຫຼວດ ແລະ ສ້າງແຜນທີ່ດິນຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນວຽກທີ່ຂຶ້ນກັບແຕ່ລະໄລຍະຂອງການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານກະສິກຳ ເຊິ່ງໄດ້ດຳເນີນໄປໃນລະດັບທີ່ແຕກຕ່າງກັນ.

+ ກ່ອນປີ 1975 ວຽກງານສຶກສາຄົ້ນຄ້ວາດິນແມ່ນບໍ່ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ເທົ່າທີ່ຄວນມີພຽງເປັນບາງເຂດທີ່ພວກ ຍີ່ປຸ່ນ ແລະ ອາເມລິກາ ໄດ້ສຶກສາຄົ້ນຄ້ວາກ່ຽວກັບການປູກເຂົ້າໃນເຂດທີ່ຮາບວຽງຈັນເທົ່ານັ້ນ.

+ ພາຍຫຼັງປະເທດຊາດໄດ້ຮັບການປົດປ່ອຍ ເພື່ອຕອບສະໜອງຕາມຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງການຜະລິດ ພັກ ແລະ ລັດຖະບານໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ວຽກງານສຳຫຼວດພື້ນຖານ ໃນວຽກງານສຳຫຼວດ ແລະ ສ້າງແຜນທີ່ດິນ ກໍ່ເປັນວຽກໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນໃນການປັບປຸງ ປ້ອງກັນການສູນເສຍຂອງດິນ ເພີ່ມສະມັດຖະພາບການຜະລິດ ໃຫ້ນັບມື້ນັບສູງຂຶ້ນ ແລະ ກ້າວໄປເຖິງການຈັດແບ່ງເຂດຜະລິດກະສິກຳຕາມເຂດແຄ້ນ.

ແຜນທີ່ດິນ, ບົດລາຍງານການສຳຫຼວດດິນໃນທົ່ວປະເທດ ເຊິ່ງໄດ້ມາໂດຍການປະກອບສ່ວນຢ່າງໃຫຍ່ຫຼວງຂອງພະນັກງານລັດຖະກອນພາຍໃນສູນສຳຫຼວດ ແລະ ແບ່ງເຂດດິນກະສິກຳ ແລະ ການປະກອບສ່ວນອັນສຳຄັນຂອງທຸກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕະຫຼອດເຖິງອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ກໍ່ຄືພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນໃນທົ່ວປະເທດ.

ດັ່ງນັ້ນ, ຜ່ານໄລຍະ 25 ປີ ຂອງການສຳຫຼວດ ແລະ ສ້າງແຜນທີ່ດິນໄດ້ປະສົບຜົນສຳເລັດ ມັນແມ່ນໜ້າຜົນອັນໃຫຍ່ຫຼວງ ພ້ອມທັງເປັນແຫຼ່ງຂໍ້ມູນທີ່ສຳຄັນຂອງດິນໃນທົ່ວປະເທດ.

ການຈຳແນກດິນຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນນັບມື້ໄດ້ຮັບການປັບປຸງຂະຫຍາຍຕົວຂຶ້ນເທື່ອລະກ້າວ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບເງື່ອນໄຂຕົວຈິງຂອງປະເທດເຮົາເຊິ່ງເຫັນໄດ້ດັ່ງນີ້:

- ປີ 1975 - 1983 ແມ່ນໄດ້ຈຳແນກດິນຕາມລະບົບຂອງຝູ່ງ.
- ປີ 1983 - 1987 ແມ່ນໄດ້ຈຳແນກດິນຕາມລະບົບຂອງ ສສ ຫວຽດນາມ.
- ປີ 1987 - 1989 ແມ່ນໄດ້ຈຳແນກດິນຕາມລະບົບຂອງ ສສ ໂຊວຽດ.

- ນັບແຕ່ປີ 1990 ເປັນຕົ້ນມາ ແມ່ນໄດ້ຈາແນນກຕາມລະບົບ FAO/UNESCO

- ປີ 1983 - 1987 ສູນສາຫຼວດ ແລະ ແບ່ງເຂດດິນນກະສິກາ ໄດ້ຮ່ວມມືກັບຊ່ຽວຊານນຫວຽດນາມ ລົງສາຫຼວດ ແລະ ແຕ້ມແຜນທີ່ເຂດທົ່ງຮາບວຽງຈັນນ (ມ 1/250 000) ແລະ ບາງເຂດຂອງແຂວງຄຳມ່ວນນ ແລະ ບໍລິຄຳໄຊ (ມ 1/50 000).

- ປີ 1987 - 1988 ສູນສາຫຼວດ ແລະ ແບ່ງເຂດດິນນກະສິກາ ໄດ້ຮັບການນຊ່ວຍເຫລືອ ຈາກອະດີດສະຫະພາບໂຊວຽດ ລົງສຳຫຼວດ ແລະ ແຕ້ມແຜນທີ່ ເມືອງຄັນນທະບູລີ ແຂວງສະຫວັນນນະເຂດ ແລະ ປາກຊ່ອງແຂວງຈຳປາສັກ.

- ປີ 1988 - 1989 ສູນສາຫຼວດ ແລະ ແບ່ງເຂດດິນນກະສິກາ ໄດ້ຮ່ວມກັບອົງການແມ່ນນ້ຳຂອງລະຫວ່າງຊາດ ລົງສຳຫຼວດດິນນ 4 ແຂວງພາກໄຕ້ ສາລະວັນນ, ອັດຕະປື, ເຊກອງ ແລະ ຈຳປາສັກ (ມ 1/250 000).

- ນັບແຕ່ປີ 1990 ເປັນຕົ້ນມາພວກເຮົາໄດ້ທຳການນສຳຫຼວດ ແລະ ແຕ້ມແຜນທີ່ໃຫ້ແກ່ບັນນດາແຂວງຕ່າງໃນນທົ່ວປະເທດ ໃນນມາດຕາສ່ວນນ 1/250 000 , ບິນນພື້ນນຖານນການນໃນນການນສາຫຼວດໂດຍໄຕ້ການນຊື່ນນຳ ນນຳພາຂອງສະຖາບັນນຄົ້ນນຄ້ວາກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້.

➤ ທຳຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບດິນ

❖ ດິນແມ່ນຫຍັງ?

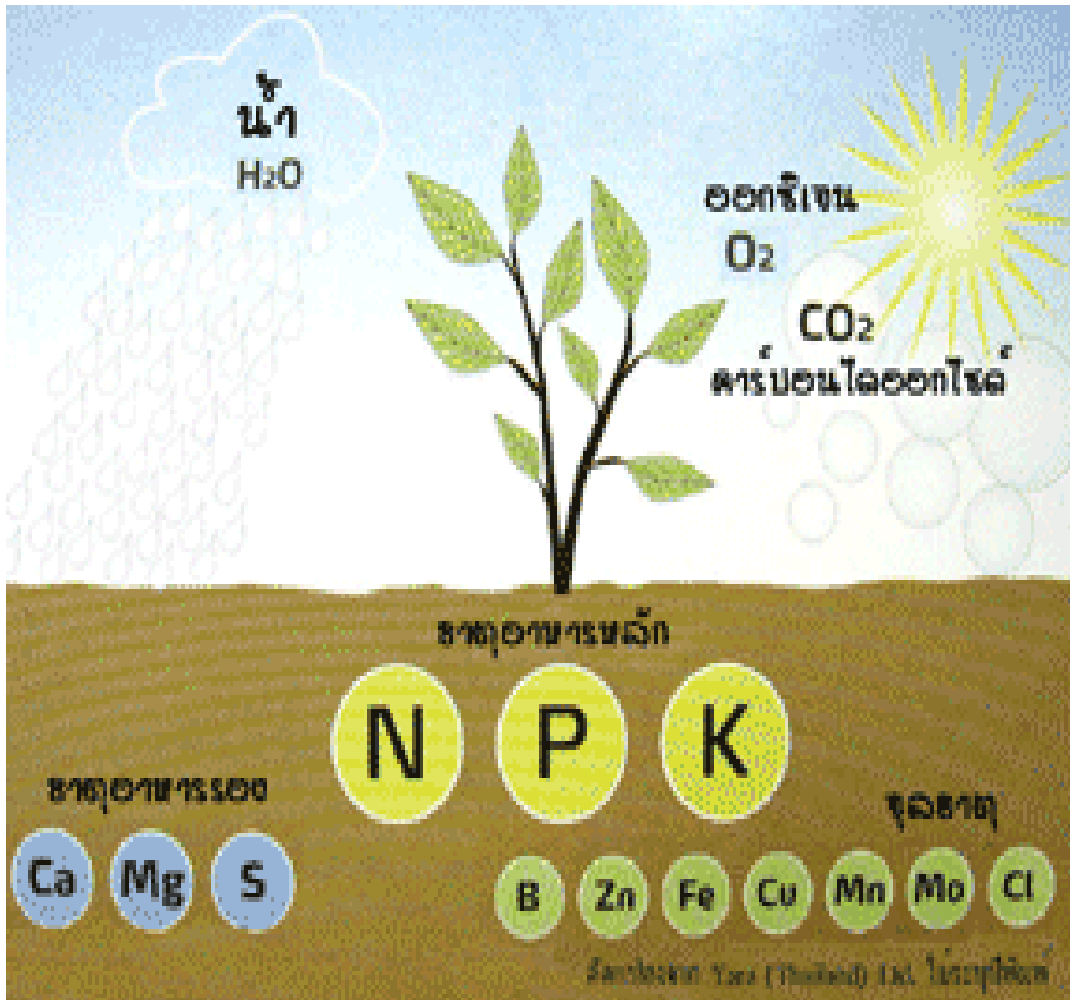
ແມ່ນເຄຫະວັດຖຸທຳມະຊາດເກີດຂຶ້ນຈາກການຜຸຟັງຂອງຫີນ ແລະ ແຮ່ປະສົມກັບເສດຊາກພືດ ແລະ ສັດ ທີ່ຕາຍປະກອບມີນ້ຳ ແລະ ອາກາດ ໄປປົກຫຸ້ມຜິວໂລກບາງໆ

❖ ບົດບາດ ແລະ ຄວາມສໍາຄັນຂອງດິນ

ດິນຄືຮາກຖານຂອງຊີວິດຂອງຊາວກະສິກອນ

- ດິນເປັນແຫລ່ງທີ່ມາຂອງປັດ ໃຈ 4 ຂອງມະນຸດໄດ້ແກ່:
 - ອາຫານ
 - ເຄື່ອງນຸ່ງຮົ່ມ
 - ຢາຮັກສາໂລກ/ພະຍາດ
 - ທີ່ຢູ່ອາໄສ

❖ ຄວາມສໍາຄັນຂອງດິນ ຕໍ່ພືດ

- ໃຫ້ທາດອາຫານແກ່ພືດ
- ເພື່ອການຈະເລີນເຕີບໂຕ
- ເປັນບ່ອນຢຶດເກາະຂອງລໍາຕົ້ນ

ເຕັກນິກການສໍາຫຼວດ ແລະ ເກັບຕົວຢ່າງດິນ

ການສໍາຫຼວດ ແລະ ເກັບຕົວຢ່າງດິນພາກສະໜາມ ແມ່ນວຽກໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມຈໍາເປັນ ແລະ ສໍາຄັນ ຕໍ່ການປະເມີນຄວາມເໝາະສົມຂອງດິນຕໍ່ພືດປູກ. ເຊິ່ງຈະໄດ້ຂໍ້ມູນອັນເປັນພື້ນຖານທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ຮັບໃຊ້ເຂົ້າໃນການວາງແຜນນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ກໍຄືການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາທີ່ດິນກະສິກໍາ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມທໍາແຮງທາງດ້ານກາຍຍະພາບ ແລະ ເງື່ອນໄຂຕົວຈິງຂອງດິນໃນແຕ່ລະຂົງເຂດ ແນໃສ່ນໍາໃຊ້ປະໂຫຍດທີ່ດິນຢ່າງຍືນຍານ.

1. ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມື:

- ແຜນທີ່ ພູມສາດ ຫຼື ແຜນທີ່ໂຕໂປ
- ພາບຖ່າຍດາວທຽມ/ພາບຖ່າຍທາງອາກາດ ທີ່ໄດ້ແປໃນເບື້ອງຕົ້ນ
- ສຶກສາ, ສົມທຽບແຜນທີ່ແມ່ທີ່ໄດ້ກະກຽມເບື້ອງຕົ້ນກັບແຜນທີ່ພື້ນຖານ/ພູມສາດແບບມີສ່ວນຮ່ວມ
- ຈືກ, ຊໍວານ, ມິດ, ພໍາ, ແມັດ, ເຫຼັກເຈາະດິນ, ຖົງແພ ຫຼື ຖົງຢາງໃສ່ຕົວຢ່າງດິນ, ກັບໃສ່ຕົວຢ່າງດິນ, ເຄື່ອງຈັບຈຸດພິກັດ (GPS), ເຄື່ອງວັດແທກຄວາມເປັນກົດ-ເປັນດ່າງ ຄວາມວັດແທກຄວາມຄ້ອຍຊັນ,
- ປື້ມບັນທຶກ, ຟອມບັນທຶກຂຸມດິນ, ເຟັດຂຽນຖົງດິນ, ບິກ, ສໍຂຽນ ແລະ ແຕ້ມແຜນທີ່ (ຂະໜາດ 0.5-0.7 mm), ແຜ່ນຮອງຂຽນ, ປື້ມທຽບສີດິນ ແລະ ອື່ນໆ,

2. ບັນດາຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ:

2.1 ພະນັກງານ:

ຜູ້ທີ່ຈະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານດັ່ງກ່າວນີ້ຕ້ອງມີຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ ແລະ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈທາງດ້ານພາບຖ່າຍ ແລະ ແຜນທີ່ເຊັ່ນ: ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ສາຍນໍ້າ, ເສັ້ນທາງ, ສັນພູ, ຈອມພູ ແລະ ສັນຍາລັກຕ່າງໆ. ຂັ້ນສູນກາງຢ່າງໜ້ອຍ 2 ຄົນ, ຂັ້ນແຂວງ 1-2 ຄົນ, ຂັ້ນເມືອງ 1-2 ຄົນ.

2.2 ຊາວບ້ານ:

ຜູ້ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນການເຮັດວຽກດັ່ງກ່າວຕ້ອງ:

- ເຂົ້າໃຈ ແລະ ກໍາໄດ້ສະພາບພື້ນທີ່ຂອງບ້ານເຊັ່ນ: ຊື່ ແລະ ທີ່ຕັ້ງຂອງບັນດາສາຍນໍ້າ, ສາຍຫ້ວຍ, ພູ ແລະ ໂນນພູທີ່ສໍາຄັນ, ສະພາບການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ຈຸດອື່ນໆ. ສາມາດນໍາພາທຶມງານສໍາຫຼວດທີ່ວື້ນທີ່ສໍາຄັນ ແລະ ຈໍາເປັນພ້ອມທັງຊ່ວຍຊຸດຂຸມດິນວິໄຈ.
- ຊາວບ້ານທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນການເຮັດວຽກດັ່ງກ່າວຕ້ອງມີຢ່າງໜ້ອຍ 3 ຄົນ.

3. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ເພື່ອຄວາມສະດວກ ແລະ ເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ທຶມງານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈຶ່ງໄດ້ສັງລວມບັນດາໜ້າວຽກຕ່າງໆດັ່ງໃນຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້:

ຕາຕະລາງທີ 1: ສັງລວມບັນດາໜ້າວຽກ ແລະ ວິທີການໃນການສໍາຫຼວດເກັບຕົວຢ່າງດິນ

ລ/ດ	ໜ້າວຽກ	ເວລາ	ໝາຍເຫດ
1	<u>ໜ້າວຽກທີ 1:</u> ກະກຽມຂໍ້ມູນ, ອຸປະກອນ, ພາບຖ່າຍ, ແຜນທີ່ຕ່າງໆ.		
2	<u>ໜ້າວຽກທີ 2:</u> ພົວພັນ, ກະກຽມລົງສໍາຫຼວດຕົວຈິງ.		

3	ໜ້າວຽກທີ 3: ອະທິບາຍ ແລະ ທຳຄວາມເຂົ້າໃຈແຜນທີ່ກຳນົດຈຸດຊຸມດິນຮ່ວມກັບຊາວບ້ານ.		
4	ໜ້າວຽກທີ 4: ສຳຫຼວດ, ເກັບຕົວຢ່າງດິນພາກສະໜາມ.		
	ລວມ		

ໃນແຕ່ລະໜ້າວຽກມີວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະອຽດດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1) ໜ້າວຽກ ທີ 1: ສັງລວມຂໍ້ມູນ, ອຸປະກອນ, ພາບຖ່າຍ, ແຜນທີ່ຕ່າງໆ.

ຫລັງຈາກສຳເລັດວຽກກະກຽມ ແລະ ກຳນົດຈຸດຊຸມດິນວິໄຈເບື້ອງຕົ້ນ ແລະ ອີງໃສ່ແຜນເຄື່ອນໄຫວວຽກງານສຳຫຼວດ, ເກັບຕົວຢ່າງດິນພາກສະໜາມ ກໍ່ຕ້ອງກະກຽມຂໍ້ມູນ, ອຸປະກອນເກັບຕົວຢ່າງດິນ, ພາບຖ່າຍ, ແຜນທີ່ ແລະ ອື່ນໆ (ໃນຂໍ້ 1).

2) ໜ້າວຽກທີ 2: ພົວພັນ, ກະກຽມ ລົງສຳຫຼວດຕົວຈິງ.

- ພົວພັນພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້/ຂະແໜງຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາທີ່ດິນກະສິກຳ ປະຈຳແຂວງ, ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້/ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາທີ່ດິນກະສິກ ປະຈຳເມືອງ ພ້ອມທັງຂໍ້ພະນັກງານວິຊາການເຂົ້າຮ່ວມ.
- ສະເໜີຈຸດປະສົງ, ໜ້າວຽກ, ເວລາ ແລະ ອື່ນໆ ຕໍ່ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານເພື່ອຊາບ ພ້ອມທັງສະເໜີຂໍ້ໃບພົວພັນວຽກ ແລະ ຊາວບ້ານເຂົ້າຮ່ວມວຽກງານສຳຫຼວດ ເກັບຕົວຢ່າງດິນ.

3) ອະທິບາຍ ແລະ ທຳຄວາມເຂົ້າໃຈແຜນທີ່ກຳນົດຈຸດຊຸມດິນຮ່ວມກັບຊາວບ້ານ.

- ທີມງານວິຊາການ ຮ່ວມກັບຊາວບ້ານວາງແຜນເຄື່ອນໄຫວວຽກລະອຽດແຕ່ລະວັນ .
- ສະເໜີໜ້າວຽກຫຼັກຕໍ່ທີມງານຂັ້ນບ້ານ ແລະ ຮ່ວມກັນ ປຶກສາຫາລື, ທຳຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບແຜນທີ່ກຳນົດຈຸດຊຸມດິນ(ແຜນທີ່ແມ່) ທີ່ໄດ້ກຽມມາແລ້ວນັ້ນ, ສະພາບພື້ນທີ່, ສະຂໍ້ສະດວກ, ຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກ ແລະ ອື່ນໆ ເພື່ອຫາວິທີການປະຕິບັດວຽກໃຫ້ສຳເລັດ ແລະ ທ່ວງທັນກັບເວລາ.

4) ໜ້າວຽກທີ 3: ສຳຫຼວດ, ເກັບຕົວຢ່າງດິນພາກສະໜາມ.

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານສອດຄ່ອງກັບເປົ້າໝາຍ, ເນື້ອທີ່, ເວລາ, ເງື່ອນໄຂຕົວຈິງ ແລະ ເຮັດສຳເລັດຕາມຄາດໝາຍ. ທີມງານສຳຫຼວດຕ້ອງແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບເຊັ່ນ:

- ຫົວໜ້າທີມງານສຳຫຼວດ, ຜູ້ຮັບຜິດຊອບການສຳຫຼວດ ເກັບຕົວຢ່າງດິນ ແລະ ຜູ້ຮັບຜິດຊອບປັບປຸງແຜນທີ່.
- ຈັດແບ່ງທີມງານຕາມຄວາມຮຽກຮ້ອງຂອງໜ້າວຽກ ແລະ ມອບຄວາມຮັບຜິດຊອບໃຫ້ແຕ່ລະທີມລົງສຳຫຼວດຕົວຈິງພາກສະໜາມ.
- ລົງກວດກາເບິ່ງພື້ນທີ່ຕົວຈິງຕາມແຜນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ຖ້າເຫັນວ່າບໍ່ຖືກຕ້ອງເໝາະສົມ ກໍ່ຄວນດັດແປງໄປພ້ອມໆກັນເຊັ່ນ: ການວາງຈຸດຊຸມດິນ, ສະພາບການນຳໃຊ້ດິນ ແລະ ອື່ນໆ ແລະ ດຳເນີນການສຳຫຼວດ ຊຸດ, ເຈາະຊຸມດິນ, ເກັບຕົວຢ່າງດິນ ພ້ອມທັງບັນທຶກທີ່ຕັ້ງ, ຮູບປະພັນຂອງຊຸມດິນວິໄຈຢ່າງລະອຽດໃນແຕ່ລະຊັ້ນດິນ (ຕາມແບບຟອມບັນທຶກຊຸມດິນ).

+ ການຊຸດຊຸມດິນຕ້ອງຊຸດໃສ່ບ່ອນທີ່ເປັນຕົວແທນໃຫ້ພື້ນທີ່ເຂດຊຸດສຳຫຼວດດິນ ເຊິ່ງມີເນື້ອທີ່ກວ້າງ, ຕາມສະພາບພື້ນທີ່, ພືດພັນ, ທໍລະນີສາດ, ອື່ນໆທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ອີງຕາມຈຸດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນແຜນທີ່ດິນເບື້ອງຕົ້ນ (ແຜນທີ່ແມ່), ເມື່ອລົງສຳຫລວດພື້ນທີ່ຕົວຈິງຖ້າເຫັນວ່າພື້ນທີ່ດັ່ງກ່າວບໍ່ສາມາດເປັນຕົວແທນໃຫ້ໄດ້, ນັກສຳຫຼວດດິນສາມາດປ່ຽນຈຸດຊຸດຊຸມດິນໄດ້ ພ້ອມທັງມີການບັນທຶກລາຍລະອຽດຕ່າງໆທີ່ມີການປ່ຽນແປງໄວ້, ການຊຸດຊຸມດິນຈະຕ້ອງປິ່ນໜ້າຕັດຂອງຊຸມດິນໃສ່ແສງຕາເວັນທຸກໆຄັ້ງ (ສຳລັບເຂດຮາບພຽງ ແລະ ເຂດທີ່ມີຄວາມ

ຄ້ອຍຊັ້ນເລັກໜ້ອຍ ຫຼື ຕາມຄວາມເໝາະສົມຂອງຈຸດຊຸດຊຸມດິນຕົວຈິງ) ນັ້ນເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ສັງເກດໜ້າຕັດຊຸມດິນ ໄດ້ແຈ້ງ, ສະດວກໃນການຈຳແນກຂີດແບ່ງຊັ້ນດິນໃນແຕ່ລະຊັ້ນ ແລະ ສາມາດບັນທຶກປະກົດການຕ່າງໆທີ່ມີຢູ່ໃນ ຊຸມດິນນັ້ນໄດ້ຢ່າງລະອຽດ ແລະ ຈະແຈ້ງ.

+ ຊຸມສຳຫລວດດິນມີສອງລັກສະນະຄື:

1) ຊຸມວິໄຈ/ຊຸມດິນພື້ນຖານ (Profile): ແມ່ນຊຸມຂະໜາດປະມານ (ກ້ວາງ 80cm; ຍາວ 150cm; ເລິກ 120-150cm)

ໃນຊຸມດິນດັ່ງກ່າວຈະມີການບັນທຶກຮູບປະພັນຂອງໜ້າຕັດດິນ, ຂີດແບ່ງຊັ້ນດິນ, ສັງເກດ ແລະ ບັນທຶກ ປະກົດການຕ່າງໆທີ່ພົບເຫັນໃນດິນ ແລະ ເກັບຕົວຢ່າງດິນມາວິໄຈຕາມແຕ່ລະຊັ້ນດິນທີ່ພົບເຫັນໃນຊຸມດິນ ລະຫວ່າງ 1-6 ຕົວຢ່າງຕໍ່ຊຸມ (ອີງຕາມພື້ນທີ່ ແລະ ແຕ່ລະລັກສະນະຂອງຊຸມດິນ). ຂໍ້ມູນທັງໝົດຈາກຊຸມດິນ ແລະ ຜົນວິໄຈຕົວຢ່າງດິນຈະເປັນບ່ອນອີງໃນການຈຳແນກຈັດສັນດິນ, ຕີລາຄາຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນ, ຄວາມເໝາະສົມຂອງດິນຕໍ່ຊະນິດພືດປູກ ແລະ ວາງແຜນການນຳໃຊ້ປະໂຫຍດທີ່ດິນ ຕໍ່ການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ໃນຕໍ່ໜ້າ. ໃນກໍລະນີທີ່ມີຊັ້ນຫີນແຂງ ຫຼື ລະດັບນ້ຳໃຕ້ດິນຢູ່ຕົ້ນ ກໍ່ຊຸດຮອດຊັ້ນດັ່ງກ່າວນັ້ນກໍ່ພໍ.

2) ຊຸມກວດກາ (Auger): ໝາຍເຖິງການຂຸດ ຫຼື ການເຈາະສໍາຫຼວດດິນເລິກປະມານ 80 - 100cm ເພື່ອ ຊອກຫາຂອບເຂດການກະຈາຍຂອງດິນແຕ່ລະປະເພດທີ່ແຕກຕ່າງກັນໄປ. ໃນຊຸມດິນດັ່ງກ່າວ ກໍຕ້ອງມີການບັນ ທິກຮູບປະພັນ ແລະ ປະກົດການຕ່າງໆທີ່ພົບເຫັນໃນດິນເຊັ່ນດຽວກັນກັບຊຸມດິນວິໄຈ ແລະ ຄວນເອົາຕົວຢ່າງ ດິນຢ່າງໜ້ອຍ 1-2 ຕົວຢ່າງ, ໃນຄວາມເລິກແຕ່ 0-50cm ເພື່ອມາວິໄຈ ແລະ ຈະຊ່ວຍໃນການແບ່ງຂອບເຂດ ຂອງດິນ ແລະ ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນໄດ້.

ຕົວຢ່າງ: ການຂຸດຊຸມດິນກວດກາ

☛ ການວາງຕົວຢ່າງດິນຂອງຊຸມກວດກາ

- ການສຶກສາ, ບັນທຶກ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນຕ່າງໆຂອງແຕ່ລະຊັ້ນດິນໃຫ້ລະອຽດຢູ່ໃນພາກສະໜາມເປັນຕົ້ນ: ປັດໃຈຕ່າງໆທີ່ພົວພັນໃນການກຳເນີດ ແລະ ປ່ຽນແປງຂອງດິນ ລັກສະນະພາຍນອກ ແລະ ປະກົດການຕ່າງໆທີ່ພົບເຫັນ ຕາມໜ້າຕັດຂອງຂຸມດິນເຊັ່ນ: ຄວາມໜາ/ເລິກຂອງຊັ້ນດິນແຕ່ລະຊັ້ນ, ສີສັນຂອງດິນ, ໂຄງສ້າງຂອງດິນ, ເນື້ອດິນ, ຄວາມໜຽວແໜ້ນຂອງດິນ, ຮາກໄມ້, ຫີນເຈືອປົນ ແລະ ສ່ວນປະກອບຕ່າງໆຂອງແຕ່ລະຊັ້ນດິນ. ການບັນທຶກຮູບ ປະພັນຕ້ອງຕາມແຕ່ຊັ້ນ ແລະ ບັນທຶກທຸກຊັ້ນຕາມແຕ່ລະຂຸມດິນທີ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ (ລະອຽດເບິ່ງຕາມໃບບັນທຶກ ຂຸມດິນ).

+ ການແບ່ງຊັ້ນດິນແມ່ນອີງຕາມລັກສະນະ, ສີສັນຂອງດິນ, ໂຄງສ້າງ, ເນື້ອດິນ, ຄວາມໜຽວແໜ້ນຂອງດິນ, ຮາກໄມ້, ຫີນເຈືອປົນ ແລະ ສ່ວນປະກອບຕ່າງໆຂອງແຕ່ລະຊັ້ນດິນ, ຄວາມເລິກທີ່ເໝາະສົມຂອງແຕ່ລະຊັ້ນດິນ ບໍ່ເກີນ 30-40cm.

+ ການເອົາຕົວຢ່າງດິນແຕ່ລະຊັ້ນ ຄວນເກັບເອົາໃຫ້ທົ່ວຊັ້ນດິນ, ນໍ້າໜັກປະມານ 0,5-1,0 kg / 1 ຕົວຢ່າງ. ບັນຈຸໃສ່ໃນຖົງແລ້ວຂຽນລະຫັດຂຸມດິນ, ນໍ້າເບີ, ຄວາມເລິກ, ວັນ, ເດືອນ, ປີ) ແລະ ມັດໃຫ້ດີ. ການເກັບ ຕົວຢ່າງດິນໃນແຕ່ລະຊັ້ນດິນຂອງຂຸມດິນວິໄຈ ຈະຕ້ອງເກັບແຕ່ຊັ້ນດິນລຸ່ມສຸດຂຶ້ນມາຕາມລຳດັບຈົນເຖິງຊັ້ນເທິງ (ຊັ້ນໜ້າ) ຕາມການແບ່ງຊັ້ນ ເພື່ອປ້ອງກັນການເຈືອປົນຂອງດິນໃນແຕ່ລະຊັ້ນ ແລະ ເພື່ອຊ່ວຍຄວາມຈຳ, ສຶກສາ ຈຳແນກດິນລະອຽດຕື່ມໃນພາກຫ້ອງການ ຄວນເອົາດິນແຕ່ລະຊັ້ນຂອງຂຸມດິນໃສ່ໃນກັບດິນ (ໂມໂນລິດນ້ອຍ).

+ ກ່ອນການເກັບຕົວຢ່າງດິນຄວນຖ່າຍຮູບເອົາໜ້າຕັດຂອງຂຸມດິນ, ສະພາບພືດພັນ, ສະພາບພື້ນທີ່ ແລະ ອື່ນໆ ໄວ້ ເພື່ອສັງເກດຄືນ, ເປັນບ່ອນອີງໃນການຈຳແນກດິນ ແລະ ປະກອບໃສ່ບົດລາຍງານ.

ແບບຟອມບັນທຶກຂຸມດິນ

I. ທີ່ຕັ້ງ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງຂຸມດິນ:

ຂຸມດິນນ້ຳເບີ..... ຊື່ດິນ, ຈຸດຂຸມດິນ.....
ວັນທີ່ເດືອນ,ປີ.....

ນ້ຳເບີແຜນທີ່.....ມາດຕາສ່ວນ.....
ບ້ານ....., ກຸ່ມ.....ເມືອງ.....ແຂວງ

ລັກສະນະພື້ນທີ່:.....

ເກືອ ແລະ ດ່າງ.....

ລະດັບນ້ຳທະເລ.....ພືດຕິກຳຂອງຄົນ ແລະ ດິນ.....

..
ສະພາບພື້ນທີ່: ຮາບພຽງຫຼືເກືອບຮາບພຽງ (0-2%), ຫຸລບໂນນ (2-8%), ເປັນລູກຄື້ນ (8-16%), ຄ້ອຍຊັນ (16-30%), ຄ້ອຍຊັນແຮງ (30-55%), ພູສູງຄ້ອຍຊັນແຮງ (>55%).

ການລະບາຍນ້ຳ: ບໍ່ໄດ້ດີ, ໜ້ອຍ, ບໍ່ສົມບູນ, ສົມບູນ, ປານກາງ, ດີ, ດີຫລາຍ

ສະພາບໜ້າດິນ: ຫີນ, ກ້ອນຫີນ, ໂງ່ນຫີນ.....

ພືດພັນທຳມະຊາດ:.....ພືດພັນທີ່ປູກ.....

ຫີນເດີມ(ທໍລະນີສາດ).....ຫີນກຳເນີດ.....

ການກັດເຊາະ: ໜ້ອຍ, ປານກາງ, ຫລາຍ

(1)ນ້ຳເຮັດເສຍ, (2)ລົມເຮັດເສຍ, (3)ນ້ຳນຳມາ, (4)ຄົນນຳມາ

ຄວາມຊຸ່ມຊື່ນຂອງດິນ.....ນ້ຳໃຕ້ດິນ: ຍາມແລ້ງ.....ຍາມຝົນ.....

II. ລັກສະນະທົ່ວໄປຂອງດິນ: ຊັ້ນ, ຄວາມເລິກ, ເນື້ອດິນ, ການອຸ່ມນ້ຳ ແລະ ຄຸນລັກສະນະອື່ນໆຂອງດິນ

ຮູບລັກສະນະທີ່ຈຳເປັນ ແລະ ສຳຄັນຂອງແຕ່ລະຊັ້ນດິນ

ຊື່ຊັ້ນດິນ	ເນື້ອດິນ	ຄວາມເລິກ	ຄຳອະທິບາຍທົ່ວໄປກ່ຽວກັບຂຸມດິນ

ການຈັດສັນປະເພດດິນ:.....

ການຕີລາຄາຄວາມເໝາະສົມ ແລະ ບັນຫາຂອງດິນການນຳໃຊ້ດິນ.....

.....

.....

.....

ຜູ້ບັນທຶກ.....

ຜູ້ອ່ານ.....

ຜູ້ຊ່ວຍ.....

III. ຮູບປະພັນຂອງແຕ່ລະຊັ້ນດິນ:

ຊັ້ນດິນ							
ຄວາມເລິກ							
ບ່ອນແປງຊັ້ນ							
ສີ	ແຫ້ງ						
	ຊຸ່ມ						
ເນື້ອດິນ							
ການໄຫລຜ່ານຂອງນ້ຳໃຕ້ດິນ							
ໂຄງສ້າງ	ຮູບຮ່າງ						
	ລະດັບ						
	ຂະໜາດ						
ຄວາມໜຽວແໜ້ນ	ແຫ້ງ						
	ຊຸ່ມ						
	ປຽກ						
ຈຸດປາມ	ຈຳນວນ						
	ຂະໜາດ						
	ສີ						
Fe, Mn ບຸ Ca	ຈຳນວນ						
	ຂະໜາດ						
	ຮູບ						
ຫີນເຈືອປີນ	ຂະໜາດ						
	ປະລິມານ						
CaCO ₃							
ການຫຸ້ມຮໍ່	ຂະໜາດ						
	ຄວາມໜາ						
	ຊະນິດ						
ຮອຍແຕກເຫີບ	ທາງກ້ວາງ						
	ທາງເລິກ						
ຮາກໄມ້	ຈຳນວນ						
	ຂະໜາດ						
	ລັກສະນະ						
ຊ່ອງຫ່ວາງ	ຈຳນວນ						
	ຂະໜາດ						
	ຮູບ						
-ຊີວະ-ສາດ	ຈຳນວນ						
	ຊະນິດ						
pHH ₂ O							

- ປະຕິບັດຕາມແຜນການທີ່ວາງໄວ້ ແລະ ມີການສະຫຼຸບ ຖອດຖອນບົດຮຽນແຕ່ລະໄລຍະ ຈົນສຳເລັດ.
- ສະຫຼຸບລາຍງານຜົນການສຳຫຼວດດິນພາກສະໜາມ ຕໍ່ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ/ກຸ່ມບ້ານ, ເມືອງ, ແຂວງເພື່ອຊາບ.